

ศึกษาพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิก
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์
THE STUDY ON PERSONNEL'S AND MEMBERS' BEHAVIORS
IN APPLYING BUDDHISM'S FIVE PRECEPTS TO LEAD THEIR LIVES
AT TAMBON ADMINISTRATION ORGANIZATIONS IN KHONG CHAI DISTRICT,
KALASIN PROVINCE

พระมงคล จุกวโร (วิชาชัย)¹

PHRAMONGKHON JAGKAWARO (WICHACHAI)

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 152 คนโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบความคิดเห็นโดยใช้การทดสอบค่า t-test ความแปรปรวนทางเดียว F-test หรือ (One-way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า

1) พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าอยู่ในระดับมากทั้งห้าด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤตินอกใจ รongลงมาได้แก่ ศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์

2) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยรวม

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา

ไม่แตกต่างกัน

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ คือ ศีลห้าเป็นเครื่องมือสร้างควมมีระเบียบแบบแผนในการดำเนินชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม และถือเป็นกฎเกณฑ์ความสำคัญพื้นฐานในสังคมเพื่อให้คนอยู่ร่วมกันด้วยดี ไม่เบียดเบียนกัน การถือศีล 5 และการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีนั้นเป็นสิ่งที่ควรทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพราะจะทำให้ชีวิตเรามีความสุข และสมหวังหรือหากเราต้องเจอกับปัญหาหรืออุปสรรคที่หนักหนาในชีวิตก็จะทำให้เรามีสติและรอบคอบในการแก้ปัญหาเหล่านั้นให้ผ่านพ้นไป และทำให้เราได้ใช้ปัญญาในการทำงานและสร้างความก้าวหน้าให้กับชีวิตและครอบครัวของเราได้อย่างเต็มที่เต็มกำลังความสามารถ

ABSTRACT

The objectives of this thesis were: 1) to study personnel's and members' behaviors in applying Buddhism's five precepts to leading their their daily oives at tambon administrative organizations in Khong chai district of Kalasin province, 2) to compare their behaviors in applying its five precepts to leading their everyday lives to variables of their genders, ages and educational backgrounds and, 3) to regulate the suggestions for their behaviors in applying its five precepts to leading their lives. The sampling group was based on Taro Yamane's table, comprising 152 individuals in tambon administrative organizations' authorized areas. The data collection instrument was the questionnaires with Lidert-type scalies, possessing the reliability for the whole entry at .86. The statistics exploited for data analyses encompassed percentage, mean and standard deviation, comparing their opinions by means of t-test and F-test (One-way ANOVA).

Outcomes of the research reveals the following findings:

1) Personnel's and members' behaviors in applying Buddhism's five precepts to leading their daily lives at tambon administrative organizations in Khong Chai district of Kalasin province was rated 'more' in the overall aspect. Given a single one, all five aspects remained the same. Each of them placed in descending orders of means included applying aspects of: 3rd precept, abstaining from sexual misconduct; 2nd one, abstaining from stealing things belonging to others and 1st one, abstaining from killing.

2) The comparative results of their behaviors in applying its five precepts to leading their everyday lives indicated that variables of their genders, ages and educational levels showed no significant differences in their application in the overall aspect.

3) Their suggestions for their behaviors in applying its five precepts to leading their everyday lives at tambon administrative organizations in Khong Chai district of Kalasin

province were that five precepts as the tool for creating orderliness of leading one's life and living together in society were treated as basic rules in the society to live peacefully, without harming on another as to behave well as decent ones should be done continuously and successively. In so doing, it would make our lives happy and fulfilling. In case, one would face trouble or encounter a grave difficulty, it was to have them be conscious and careful in solving myriad problems behind. In addition, we had enough time to use our wisdom for working and fully creating progress to our family at the highest competency.

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำเนินชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์อันเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารและโลกไร้พรมแดน ยุคที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน เร่งรีบ การเผชิญกับสิ่งแปลกใหม่และวิทยาการต่างๆ ซึ่งมีทั้งสิ่งที่ดีขึ้น และบางส่วนส่งผลให้สังคมขาดสันติสุข หากประชาชนทุกคนได้มีเวลาสักช่วงหนึ่งของชีวิตที่สำรวจตรวจสอบ แสวงหาคำตอบ เรื่องแก่นแท้แห่งพฤติกรรมเพื่อเป็นความรู้เบื้องต้นอันจะนำไปสู่แนวทางพัฒนาตน อาจจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการช่วยดำรงตนตามบทบาทต่างๆ ได้โดยเหมาะสม ช่วยให้การดำเนินชีวิตมีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งในด้านชีวิตการเรียน การทำงาน และชีวิตส่วนตัว ดังนั้น ความสำคัญของศีล 5 คือ การมีความประพฤติดีทางกายและวาจา การรักษากายและวาจาให้เรียบร้อย เป็นข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมกายและวาจาให้ตั้งอยู่ในความดีงามเมื่อประชาชนทุกคนของประเทศประพฤติตนอยู่ในเบญจศีลแล้ว ความสงบสุขเรียบร้อยก็จะเกิดขึ้นแก่สังคมประเทศชาติ เพราะศีลเป็นคุณธรรมพื้นฐานของมนุษย์ ให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขปราศจากการเบียดเบียนซึ่งกันและกัน

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในแนวทางนี้ตอบสนองกับการแก้ไขปัญหาระดับชาติโดยเน้นการพัฒนาที่มีคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา ดำเนินการต่อยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาและวิกฤตการณ์ในสังคมไทย ด้วยการยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ซึ่งทรงมีพระราชดำรัสด้วยความห่วงพระทัยว่า “ปัญหาที่สั่งสมมานานจะไม่ได้รับการแก้ไขและจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นในสังคมไทย หากการพัฒนาประเทศยังคงยึดเศรษฐกิจเป็นศูนย์กลาง แทนการพัฒนาคนที่มีคุณภาพของสังคม” บรรทัดฐานชีวิตคุณธรรมในสังคมไทยมีที่มาจากหลักคำสอนในพุทธศาสนา ซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐานในวิถีชีวิตของคนไทย ซึ่งอนุমানได้จากการดำเนินชีวิตตามปกติของชาวไทยพุทธ แนวทางคุณธรรมพื้นฐานดังกล่าวได้แก่ ศีล 5 คือ ไม่มุ่งทำร้ายผู้อื่น ไม่ทุจริตฉ้อโกง ไม่ประพฤติผิดในกาม ไม่หลอกลวงกล่าวเท็จ และไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดให้โทษ (พระธรรมปิฎก, 2540, หน้า 22/84) หากพิจารณาในรายละเอียดของคุณธรรมพื้นฐาน 5 ประการ ขึ้นต้นแล้วจะพบว่า คุณธรรมดังกล่าว มีแต่จะเสริมสร้างให้สังคมอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุข และยังเป็นการพัฒนาคนมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ชุมชนและสังคม ถ้ามนุษย์ในโลกนี้ต่างคนต่างไม่มีศีลกันแล้วจะเห็นได้ทันทีว่า เป็นภาวะที่ทนไม่ได้ ตัวเองก็ทนตัวเองไม่ได้ เมื่อตัวเองไม่มีศีล ตัวเองจะทน (พฤติกรรม) ของตัวเองไม่ได้ ถ้าคนไม่มีศีลกันแล้วจะเกิดเสียดจัญไรของสังคมมากขึ้น (พุทธทาสภิกขุ, 2540, หน้า 77)

สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ศีลธรรมของประชาชนเสื่อมทรามลงก็คือ ความกดดันทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นสาเหตุจากการเอาเปรียบกันในเรื่องเงิน เกิดระบบการแข่งขันทำให้ค่านิยมที่ต่างกันไป และความเชื่อเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย จากสังคมที่เคยยกย่องคนประพฤติดีประพฤติชอบก็กลับมายกย่องบุคคลที่มีทรัพย์สินสมบัติ หรือเงินแทน โดยไม่ใส่ใจว่า บุคคลนั้นจะได้เงินมาโดยวิธีใดบุคคลจึงเกิดแรงขับที่ต้องตอบสนองความต้องการทางวัตถุ มีการเบียดเบียนกันทั้งทางตรงและทางอ้อมนับตั้งแต่ การจี้ ปล้น ฆ่า เพื่อประสงค์ทรัพย์สิน ฆ่าล้างแค้น ช่มชืดสตรี และผู้เยาว์ มัวเมาในอบายมุขหรือแหล่งกามารมณ์ รวมไปถึงการทุจริตคดโกงกัน ดังเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์เสมอ ปัญหาเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความเสื่อมด้านศีลธรรมของบุคคล และแผ่ขยายไปถึงเยาวชนด้วย ถ้าปล่อยให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ ขยายต่อไป จะเกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ เพราะว่า ประเทศชาติจะก้าวหน้าหรือพัฒนาไปได้อาศัยขึ้นอยู่กับการประพฤติปฏิบัติของคนในชาติเป็นสำคัญ ปัญหาจึงอยู่ที่ว่า จะใช้อะไรเป็นเครื่องยึดยั้งจิตใจ ไม่ให้มนุษย์กระทำชั่วหรือเป็นทาสทางอารมณ์ คำตอบที่น่าจะเห็นตรงกันก็คือศาสนา นั่นคือ ต้องเข้าใจศาสนาของตนเอง อย่างถูกต้อง และปฏิบัติตามหลักการของศาสนานั้นๆ ตามหลักพระพุทธศาสนาถือว่า ศีลนั้นเป็นข้อปฏิบัติขั้นเริ่มแรกสุดที่มุ่งไปที่ความประพฤติพื้นฐาน โดยเน้นการละเว้นความชั่วต่างๆ (พระศรีสุทธีโมลี, 2524, หน้า173 – 174)

ท้องที่อำเภอห้วยซัยเดิมเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอกมลาไสย ทางราชการได้แบ่งพื้นที่การปกครองออกมาตั้งเป็น กิ่งอำเภอห้วยซัย ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2540 โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ปีเดียวกัน และต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาลงวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 ยกฐานะขึ้นเป็น อำเภอห้วยซัย โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน ปีเดียวกันท้องที่อำเภอห้วยซัยประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 แห่ง แต่ในการวิจัยในครั้งนี้ศึกษาของค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอห้วยซัย จังหวัดกาฬสินธุ์ เพียง 4 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ากลางองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนศิลาเลิงและองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี (ที่ว่าการอำเภอห้วยซัย, 2556, อัดสำเนา) และอำเภอห้วยซัยมีความพยายามที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีความเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต มีศีลธรรมประจำใจโดยเฉพาะศีลห้า จะเป็นตัวกำกับมิให้กระทำผิดต่อสังคม และประเทศชาติ ผลประโยชน์โดยรวมก็จะเกิดแก่ผู้มารับบริการช่วยให้บุคลากรเข้าใจในคุณค่าของความเป็นคน มีความคิดและพฤติกรรมในด้านสร้างสรรค์มีน้ำใจ และให้บริการดูญาติมิตร อันจะส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาในข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอห้วยซัย จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการพัฒนาด้านจิตใจ ซึ่งจะทำให้เกิดพฤติกรรมในเชิงสร้างสรรค์ และเพื่อให้บุคลากรได้รับคุณค่าทางพระพุทธศาสนาจนสามารถนำพุทธธรรมไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

3. สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน
2. บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน
3. บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน

4. ขอบเขตของการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านประชากร** ได้แก่ บุคลากรและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 244 คน

2. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ได้แก่ ศึกษาพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้คือ

- 1) ศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์
- 2) ศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์
- 3) ศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤตินิโคตม
- 4) ศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดปด
- 5) ศีลข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุราและเสพสิ่งเสพติด

3. **ขอบเขตด้านพื้นที่** ได้แก่ ท้องที่อำเภอฆ้องชัยประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 แห่ง คือ

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ากลาง
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนศิลาเล็ก
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบลลำชี

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบผลของการศึกษาพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโขงชัย จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโขงชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน
3. ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโขงชัย จังหวัดกาฬสินธุ์
4. ผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโขงชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับการพัฒนาด้านจิตใจ ซึ่งจะทำให้เกิดพฤติกรรมในเชิงสร้างสรรค์ และเพื่อให้บุคลากรได้รับคุณค่าทางพระพุทธศาสนาจนสามารถนำพุทธธรรมไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

6. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโขงชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 244 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโขงชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 152 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน (Taro Yamane)
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโขงชัย จังหวัดกาฬสินธุ์มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว F-test (One-way ANOVA)

7. ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโขงชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า พฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโขงชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าอยู่ในระดับมากทั้งห้าด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ศีลข้อที่ 3 เว้นจาก

การประพุดิผิดในกาม รองลงมาได้แก่ คีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ คีลข้อที่ 4 เว้นจากการพุดิปลดคีลข้อที่ 5 เว้นจากการตีมสุราและเสพสิ่งเสพติดและคีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1) **คีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์** พบว่า พุดิกรรมกานำคีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ้งชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 6 ที่ว่า “การให้ความเมตตากฎมาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การไม่ทำร้ายยุงและแมลงที่มารบกวน”

2) **คีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์** พบว่า พุดิกรรมกานำคีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ้งชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 6 ที่ว่า “การปรารภนาให้ชุมชนของท่านสงบสุขปราศจากลักขโมย” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า “การไม่ประกอบอาชีพเอาไรต์เอาเปรียบ”

3) **คีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพุดิผิดในกาม** พบว่า พุดิกรรมกานำคีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ้งชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “การยกย่องให้เกียรติคู่ครอง” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การไม่ประพุดิล่วงละเมิดในคู่ครองของผู้อื่น”

4) **คีลข้อที่ 4 เว้นจากการพุดิปลด** พบว่า พุดิกรรมกานำคีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ้งชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “การไม่เคยมิดสัญญา หรือไร้สัจจะ” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การไม่พุดิเท็จ โทหก หลอกหลวง”

5) **คีลข้อที่ 5 เว้นจากการตีมสุราและเสพสิ่งเสพติด** พบว่า พุดิกรรมกานำคีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ้งชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “การไม่ข้องเกี่ยวกับสารเสพติด” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การไม่เสพสุราและของมีนเมา”

2. ผลการเปรียบเทียบพุดิกรรมกานำคีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ้งชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน มีพุดิกรรมกานำคีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน มีพุดิกรรมกานำคีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 2 บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุต่างกัน มีพุดิกรรมกานำคีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุต่างกัน มีพุดิกรรมกานำคีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

(Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 3 บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

8. อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย มีผลการวิจัยที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโขงชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโขงชัยจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** คนเราโดยทั่วไปก็มีปกติคือมีศีลประจำตัวอยู่ทุกคนแล้ว ไม่เบียดเบียนกัน ไม่ลักขโมยทรัพย์สินของกันและกัน ไม่ล่วงละเมิดในคู่ครองของตน ไม่มกมากในกาม ไม่โกหกหลอกลวงกัน ไม่ทำให้ผู้อื่นเสียผลประโยชน์ด้วยคำพูดของคน ไม่หลงลืมสติ ไม่ติดสิ่งเสพติดมึนเมาให้โทษทุกชนิดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิไลพรอุ้นเจ้าบ้าน** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตะพานหินจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอตะพานหินจังหวัดพิจิตรมีพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด แต่มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤตินอกกาม **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ศีลข้อนี้เป็นการส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี สร้างความเป็นปึกแผ่น ป้องกันความแตกร้างในหมู่มนุษย์ และทำให้วางใจกันและกัน ชายกับหญิงแม้ไม่ได้เป็นญาติกัน ก็ยังมีความรักใคร่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ ด้วยอำนาจความปฏิบัติในทางกาม ทั้งนี้ประชาชนมีความเข้าใจในศีลข้อนี้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **กระทรวงศึกษาธิการ** ได้กล่าวถึงศีลข้อที่ 3 ไม่ประทุษร้ายของรักของผู้อื่น ศีลข้อนี้มุ่งหมายปลูกความสามัคคีและป้องกันการแตกร้างในหมู่มนุษย์ไม่ให้ละเมิดสิ่งใดก็ตามที่เป็นของรักของหวงของผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็สามภรรยาบุตรหรือแม้กระทั่งสิ่งของต่างๆ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากคือ ศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายผลได้ว่า** จากการเลี้ยงชีพประชาชนยังคงบริโภคเนื้อสัตว์เป็นอาหาร เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา หมู ไก่ ฯ จึงทำให้มีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต)** ได้กล่าวถึงปาณาติปาตาเวรมณี เว้นจากการไม่ทำลายชีวิตฆ่าสัตว์การประทุษร้ายรังแกกันรวมทั้งประพฤดิหรือดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านร่างกายและชีวิต

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1) **ศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์** พบว่า พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด** คือ ข้อ 6 ที่ว่า “การให้ความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์”ที่เป็นเช่นนี้ **อภิปรายผลได้**ว่าการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขจำเป็นจะต้องเป็นผู้มีเมตตา กรุณา มีน้ำใจไมตรีต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่ง การเอาใจเขามาใส่ใจเราคิดถึงผู้อื่นและแสดงต่อผู้อื่น เหมือนที่ต้องการให้คนอื่นแสดงต่อตนเอง สามารถทำดีต่อผู้อื่นได้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **กระทรวงศึกษาธิการ**ได้กล่าวถึง ศีลข้อที่ 1 ไม่ประทุษร้ายชีวิตร่างกายของผู้อื่น ศีลข้อนี้มุ่งให้มนุษย์มีความเมตตาต่อกัน รวมทั้งสัตว์ทั้งปวงด้วยผู้รักษาศีลข้อนี้พึงละเว้นการกระทำ 3 อย่างคือ 1) การฆ่าให้ตาย 2) การทำร้ายร่างกายและ 3) การทุกรกรรมกักขังหน่วงเหนี่ยว (การกักขังทรมาน)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การไม่ทำร้ายยุงและแมลงที่มารบกวน”ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายผลได้ว่าในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอหนองชัยจังหวัดกาฬสินธุ์ มียุง และแมลงจำนวนมาก ซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ส่วนแมลงในพืชไร่ในนาข้าว มีชาวบ้านบางหมู่บ้านทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำไร่ ทำนา ยังคงใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ๆ ไล่แมลง จึงทำให้มีพฤติกรรม การนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันในระดับน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **กรมวิชาการ**ได้ให้ความหมายของเบญจศีลและเบญจธรรมไว้ว่าเบญจศีลคือศีล 5 (1) เว้นฆ่าสัตว์ (2) เว้นลักทรัพย์ (3) เว้นประพฤติดินในกาม (4) เว้นพูดปด (5) เว้นของเมา

2) **ศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์** พบว่า พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายผลได้**ว่าบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนมีความเข้าใจในศีลข้อ 2 เพราะหากบุคคลใดที่กระทำการนำทรัพย์ของผู้อื่นไปเป็นของตนเอง โดยมีเจตนาเพื่อการเบียดเบียนไม่ว่าจะกระทำการใดให้ได้ไป ซึ่งทรัพย์เพราะกลโกงหรือการทุจริตหรือการยกยอกเอา โดยผู้เป็นเจ้าของนั้นจะรู้หรือไม่รู้ก็ตามนั้นถือได้ว่า “ผิดศีลข้อ 2” นั่นก็เพราะ “เจตนาที่จะครอบครองของผู้อื่น”นั่นเองซึ่งการทำผิดศีลข้อลักทรัพย์เป็นการกระทำเพื่อให้ครอบครองทรัพย์ของผู้อื่น ย่อมก่อให้เกิดปัญหาการเบียดเบียนกันและกัน สร้างทุกข์ในตนเองและสังคมได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **กระทรวงศึกษาธิการ**ที่กล่าวถึง ศีลข้อที่ 2 ไม่ประทุษร้ายทรัพย์สินของผู้อื่น ศีลข้อนี้มุ่งป้องกันการทำลายกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของกันและกัน รวมถึงการลักขโมยการฉ้อโกงการปล้นการจี้ การหลอกลวงยกยอกรับสินบน แม้เล็กน้อยๆก็ไม่ควรทำ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 6 ที่ว่า “การปรารถนาให้ชุมชนของท่านสงบสุขปราศจากลักขโมย” **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายผลได้**ว่าบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความปรารถนาให้เกิดความสงบสุขในสังคมชุมชนของตน สร้างความสามัคคีในชุมชนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **พระธรรมปิฎก(ประยุทธ์ ปยุตโต)** ศีลเป็นข้อกำหนดอย่างต่ำที่สุดในทางความประพฤติของมนุษย์ เท่าที่จำเป็นพอที่จะให้สังคมมนุษย์อยู่กันโดยปกติสุขและแต่ละคนมีชีวิตที่ไม่เป็นโทษภัย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า “การไม่ประกอบอาชีพเอาไรต์เอาเปรียบ”ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายผลได้ว่าการประกอบอาชีพใดๆก็ตามหากผู้ประกอบอาชีพยังปราศจากความรับผิดชอบ ขาดจิตสำนึกงานอาชีพนั้น ก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ซิมบาร์โดและเกอร์ริก**

(Zimbardo and Gerrig) อธิบายว่าพฤติกรรมเป็นการกระทำของบุคคลเพื่อปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้

3) **ศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤตินิดในกาม** พบว่า พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด** คือ ข้อ 4 ที่ว่า “การยกย่องให้เกียรติคู่ครอง” **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายผลได้ว่า**ความรักเป็นเรื่องของการให้เกียรติซึ่งกันและกัน และใส่ใจในความรู้สึกของกันและกันตลอดเวลา โดยทั่วไปผู้ชายได้รับการยอมรับจากสังคมให้เป็นผู้นำครอบครัว ผู้ชายส่วนมากมีความรู้สึกไวหากภรรยากระทำการใดที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงการไม่ให้เกียรติเขา เพราะผู้ชายถือเรื่องศักดิ์ศรีเป็นเรื่องสำคัญ ภรรยาที่ฉลาดควรทำให้เขารู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง รู้สึกว่าภรรยาให้เกียรติเขา ให้เขารู้ว่าเขาเป็นคนสำคัญ และได้รับการยกย่องในฐานะผู้นำ เพราะโดยธรรมชาติแล้ว ผู้ชายจะถือว่าเกียรติและศักดิ์ศรีเป็นเรื่องสำคัญมาก ผู้หญิงจะถือว่าความรักสำคัญมากกว่าเกียรติยศและศักดิ์ศรี หากภรรยายกย่องและให้เกียรติสามี สามีก็จะตอบสนองด้วยความรักใคร่ ทะนุถนอม และดูแลเอาใจใส่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ**พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต)** ได้กล่าวถึง กามะสุมิฉาจาราเวรมณีเว้นจากการประพฤตินิดเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านคู่ครองบุคคลที่รักหวงแหน ไม่ผิดประเพณีทางเพศ ไม่นอกใจคู่ครองของตน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การไม่ประพฤตล่วงละเมิดในคู่ครองของผู้อื่น” **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายผลได้ว่า**บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองชัย มีจริยบรรณ พึ่งไม่ล่วงละเมิดทางเพศหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่คู่สมรสของตน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต)** ที่กล่าวถึง ศีลข้อ 3 ว่า กามะสุมิฉาจาราเวรมณีเว้นจากการประพฤตินิดเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านคู่ครอง บุคคลที่รักหวงแหน ไม่ผิดประเพณีทางเพศ ไม่นอกใจคู่ครองของตน

4) **ศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดปด** พบว่า พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายผลได้ว่า**บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองชัย เป็นผู้รักสัจจะ จะพูดแต่คำสัตย์จริงด้วยความจริงใจและปรารถนาดีมุ่งหวังดีต่อผู้ฟัง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **กระทรวงศึกษาธิการ**ได้กล่าวถึง ศีลข้อที่ 4 ไม่ใช่วาจาเบียดเบียนผู้อื่น คือไม่พูดปดโกหกหลอกลวง ไม่พูดคำหยาบเยาะเย้ยเสียดสีถากถางประชดประชันกระทบกระทั่งแดกดันให้ผู้อื่นเดือดร้อน ศีลข้อนี้มุ่งป้องกันการทำลายประโยชน์ตนและผู้อื่น เพราะการใช้วาจากระทบกระทั่งผู้อื่นไม่เป็นการควรกระทำ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “การไม่เคยผิดสัญญา หรือไร้อัจจะ” **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายผลได้ว่า**บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองชัยได้ทำตามสัญญาหรือสัจจะที่ได้ให้ไว้ จะมุ่งมั่นทุ่มเทอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ ได้ให้ความหมายของเบญจธรรมไว้ว่า เบญจธรรมคือธรรม 5 ประการหรือความดี 5 อย่างที่ควรประพฤติคู่กันไปกับการรักษาเบญจศีลตามลำดับ ข้อ 1 เมตตากฎณา, ข้อ 2 สัมมาอาชีวะ, ข้อ 3 กามสังวร (สำรวมในกาม), ข้อ 4 สัจจะและข้อ 5 สติสัมปชัญญะ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การไม่พูดเท็จ โทหก หลอกลวง”ที่เป็นเช่นนี้ **อภิปรายผล**ได้ว่าบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอซ่งชัย ได้พูดจริง ทำจริง ไม่ โทหก หลอกลวงให้ประชาชนหลงเชื่อ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต)** กล่าวถึง มุสาวาทา เวรมณี เว้นจากการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นด้วยวาจาเท็จ โทหก คำหยาบ นินทา ต่ำท้อ หลอกลวง เพื่อเจ้า หรือพูดุญเหี้ยให้เกิดความแตกแยก ตัดรอนประโยชน์หรือแกล้งทำลาย ด้วยวาจา

5) **ศีลข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุราและเสพสิ่งเสพติด** พบว่า พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอซ่งชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้**อภิปรายผลได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอซ่งชัย ได้จัด แสดงนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งในแง่ศีลธรรมและกฎหมาย ในวันเข้าพรรษาซึ่งเป็นวันงดดื่มสุราแห่งชาติ และได้รับความร่วมมือจากบุคลากรและสมาชิกสภาฯ เป็น อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต)** กล่าวถึง สุราเมรัยมีชขปมาที่ฐานา เวรมณี เว้นจากน้ำเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท สิ่งเสพติดให้โทษที่ทำให้เสีย สติสัมปชัญญะ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “การไม่ข้องเกี่ยวกับสารเสพติด” **ที่เป็นเช่นนี้** **อภิปรายผล**ได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอซ่งชัย ได้สนับสนุนส่งเสริมการป้องกันและ แก้ปัญหาเสพติดให้โทษ รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนความมั่นคงรักษาความสงบเรียบร้อยของตำรวจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัคร ตำรวจชุมชน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยเฉพาะบุคคลกลุ่มเสี่ยงและใช้การสนับสนุนศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อ เอาชนะยาเสพติดของอำเภอซ่งชัย และส่งเสริมการสร้างชุมชนน่าอยู่และชุมชนเข้มแข็งปราศจากการแพร่ ระบาดของยาเสพติดซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต)** กล่าวถึงสุราเมรัยมีช ขปมาที่ฐานาเวรมณี เว้นจากน้ำเมาคือสุราและเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท สิ่งเสพติดให้โทษที่ ทำให้เสียสติสัมปชัญญะ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การไม่เสพสุราและของมีนเมา”ที่เป็นเช่นนี้ **อภิปรายผล**ได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอซ่งชัยรณรงค์ให้และเรียกร้องให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บุคลากร และสมาชิกสภาฯทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีกับลูกบ้านและคนในครอบครัว โดยงดการดื่มสุราและของ มีนเมาทุกชนิด เพราะนอกจากต้องเสียเงินซื้อสุรามาดื่มในราคาแพง ยังเป็นต้นเหตุสำคัญทำให้เกิดอุบัติเหตุ โดยกล่าวคาถาโทษกับผู้นำท้องถิ่นที่มาร่วมรับฟังนโยบายทุกคน หากเกิดเรื่องไม่ดั่งงามเพราะดื่มสุราในช่วง เวลาราชการ จะต้องถูกลงโทษทางวินัย ซึ่งมีโทษถึงปลดออกจากตำแหน่งด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **กระทรวงศึกษาธิการ** ได้กล่าวถึง ศีลข้อที่ 5 ไม่ประทุษร้ายสติสัมปชัญญะของตัวเอง คือไม่ดื่ม ไม่สูบ ไม่เสพ เครื่องของของมีนเมาทั้งหลายอันเป็นเหตุให้ขาดสติสัมปชัญญะเพราะการขาดสติสัมปชัญญะย่อมทำให้ ผิดศีลข้ออื่นๆได้

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอซ่งชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า

1) บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ศีล 5 เป็นศีลพื้นฐานที่ชาวพุทธไม่ว่าเพศชายหรือหญิงพึงยึดถือและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด จึงส่งผลให้ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงนำมาใช้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิไลพร อุ่นเจ้าบ้าน** ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน

2) บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า**ไม่ว่าอายุจะมากหรือน้อยสามารถนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เท่าๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิไลพร อุ่นเจ้าบ้าน** ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน

3) บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า**ในปัจจุบันได้มีการจัดอบรมศีลธรรมให้กับบุคลากรในหน่วยงาน จึงทำให้บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการนำศีล 5 มาใช้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิไลพร อุ่นเจ้าบ้าน** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยว่า ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

9. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วเสนอแนะ โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรรักษามาตรฐานนี้ไว้และพัฒนาการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันให้มากยิ่งขึ้นของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรและสมาชิกฯ เห็นคุณค่าทางศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรมทางศาสนา และนำศีล 5 มาประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ

2) **ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด** แต่มีค่าแปรผลอยู่ในระดับมาก คือ ศิลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติผิดในกาม ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และพัฒนาการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันให้มากยิ่งขึ้น โดยส่งเสริมให้บุคลากรและสมาชิกฯ รักษาศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติผิดในกาม มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตให้ได้มากที่สุดเพื่อความถูกต้องของศีลธรรม

3) **ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด** แต่มีค่าแปรผลอยู่ในระดับมากคือ ศิลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และพัฒนาการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันให้มากยิ่งขึ้น โดยส่งเสริมให้กินเจ หรือมังสวิรัต เพื่อสุขภาพมากขึ้น สร้างสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน รับประทานอาหารร่วมกัน โดยทำอาหารประเภทพืชผัก ผลไม้ ที่ผลิตเองในชุมชนปลอดสารพิษ สุขภาพก็จะดีขึ้นแข็งแรงขึ้น ปลอดภัยโรคภัยที่มากับเนื้อสัตว์ ฯ

4) ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอซ่งชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด** ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “การยกย่องให้เกียรติคู่ครอง” ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาส่งเสริมให้มีการประยุกต์ใช้จนถึงระดับมากที่สุด โดยส่งเสริมให้มีการยกย่องให้เกียรติคู่ครอง ซึ่งอีกฝ่ายหนึ่งรู้ว่าเป็นคนสำคัญสำหรับคุณ เป็นบุคคลที่มีคุณค่ามีความหมาย คุณเคารพในความเป็นเขาทั้งความคิด การกระทำในฐานะบุคคลหนึ่งที่มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และในฐานะคู่ชีวิต การให้เกียรติสามารถกระทำได้หลายวิธี ทั้งความคิด ความรู้สึก คำพูด การกระทำ

5) ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอซ่งชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด** ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การไม่ทำร้ายยุงและแมลงที่มารบกวน” ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาส่งเสริมให้มีการประยุกต์ใช้จนถึงระดับมากที่สุด โดยส่งเสริมการใช้สมุนไพรเพื่อป้องกัน และไล่แมลง เช่น ผลิตน้ำส้มควันมันไล่แมลง จัดหาอุปกรณ์หลอดไฟเพื่อกำจัดยุง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออื่นๆ ในจังหวัดกาฬสินธุ์

2) ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคลากรองค์กรอื่นๆ ในตำบล เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด

3) ควรศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับศีล 5 ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมจัดโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับศีล 5 ให้ทราบถึง องค์ประกอบ อานิสงส์ โทษ และผลกรรมของการละเมิดศีล 5 ฝึกสอนวิปัสสนากรรมฐานขั้นต้น ให้กับบุคลากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอซ่งชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

10. บรรณานุกรม

ที่ว่าการอำเภอซ่งชัย. “ข้อมูลทั่วไปของอำเภอซ่งชัย”. กาฬสินธุ์: ที่ว่าการอำเภอซ่งชัย, 2556, (อัดสำเนา).

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). **ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติ**. พิมพ์ครั้งที่ 8.

กรุงเทพมหานคร : บริษัทสหธรรมิกจำกัด, 2539.

_____. **การพัฒนาจริยธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, 2540.

พระศรีสุทธิโมลี. **พุทธธรรม**. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.

พุทธทาสภิกขุ. **ทานศีลภาวนา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ, 2540.

วิชาการ, กรม. **การจัดสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

วิไลพร อุ่นเจ้าบ้าน. “ศึกษาพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554.**

ศึกษาธิการ, กระทรวง. **เอกสารเสริมความรู้สำหรับครูกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย จริยศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2528.

Zimbardo and Gerrig(1976, April). Solving the maze. **Human Behavior**, 25-31.

11. คำขอบคุณ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ และดร.สุวัฒน์ จิตต์จันทร์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขออนุโมทนาขอบคุณไว้ โอกาสนี้ขออนุโมทนาขอบคุณ ดร.ประพิศ โบราณมูล นายเอี่ยม อามาตย์มุลตรี และนายณัฐวุฒิ ไสยวิจิตร ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบรวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ ขออนุโมทนาขอบคุณ ดร.ไพรัช พันชมภู รองศาสตราจารย์ (พิเศษ)ดร.สุกิจ ชัยมุสิก และรองศาสตราจารย์ อุดม พิริยสิงห์ ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไข รูปแบบ และให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ขออนุโมทนาขอบคุณ นายองค์การบริหารส่วนตำบล บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโขงชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านการให้ข้อมูลและการเก็บข้อมูลในการค้นคว้าวิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ คุณประโยชน์อันพึงมีแก่การศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณดีในส่วนของการศึกษาค้นคว้านี้แก่บิดามารดา และบุพการีชน ผู้มีพระคุณทั้งมวล อุปัชฌาย์ ครู-อาจารย์ผู้เคยอบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัยทั้งในอดีตและปัจจุบัน ขอท่านทั้งหลายจงมีความสุข ความเจริญยิ่งในคุณงามความดีด้วยเทอญ